

Tämä on rinnakaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on julkaisun kustantajan pdf.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Sairanen, R. 2018. SATU-pätevyitymiskoulutuksella laillistetuksi sairaanhoitajaksi (AMK). Teoksessa R. Sairanen (toim.) SATU ON TOTTA -historiikki Maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitymiskoulutus (SATU) Turun ammattikorkeakoulussa vuosina 2003–2017. Turun ammattikorkeakoulun puheenvuoroja 97. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 22 - 41.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166890.pdf>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia. Kokoelman tai sen osien käyttö on sallittu sähköisessä muodossa tai tulosteena vain henkilökohtaiseen, ei-kaupalliseen tutkimus- ja opetuskäyttöön. Muuhun käyttöön on hankittava tekijänoikeuden haltijan lupa.

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Sairanen, R. 2018. SATU-pätevyitymiskoulutuksella laillistetuksi sairaanhoitajaksi (AMK). In R. Sairanen (ed.) SATU ON TOTTA -historiikki Maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyitymiskoulutus (SATU) Turun ammattikorkeakoulussa vuosina 2003–2017. Comments from Turku University of Applied Sciences 97. Turku: Turku University of Applied Sciences, 22 - 41.

URL: <http://julkaisut.turkuamk.fi/isbn9789522166890.pdf>

All material supplied via TUAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

3 SATU-pätevöitymiskoulutuksella laillistetuksi sairaanhoitajaksi (AMK)

Raija Sairanen

SATU – Sairaanhoitajia Turkuun maahanmuuttajista -koulutus oli sairaanhoitajien pätevyyskoulutus EU/ETA-alueen ulkopuolelta tuleville maahanmuuttajille, joilla oli jo suoritettuna kotimaastaan sairaanhoitajan tai muun vastaavan terveydenhuoltoalan tutkinto. Tämä työvoimapolitiittinen pätevyyskoulutus antoi heille sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnon ja näin he pystyivät tämän jälkeen hakemaan sairaanhoitajaksi laillistamista Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta Valvirasta (aiemmin TEOsta). Näitä koulutuksia järjestettiin kaikkiaan seitsemän vuosina 2003–2017 ja opiskelijoita oli yhteensä 115.

Valintaprosessi

Koulutuksesta ilmoitettiin aina valtakunnallisesti eri tiedotusväylien kautta sekä erillisillä asiakasesitteillä ja suoramarkkinointikirjeillä. Lisäksi koulutus oli esillä työvoimahallinnon sekä Turun ammattikorkeakoulun www-sivuilla. Koska kyseessä oli työvoimapolitiittinen koulutus, koulutukseen hakeutuminen tapahtui Varsinais-Suomen TE-toimiston kautta, jolla oli vastuu opiskelijoiden valinnasta yhdessä Turun ammattikorkeakoulun kanssa. TE-toimiston kansainvälisistä palveluista mukana oli kotouttamispalveluista asiantuntija, aluksi Päivi Ruotsala, pari viimeistä vuotta Terhi Kaurila.

SATU-koulutuksen alkaessa v. 2003 selvitettiin eri maiden koulutusjärjestelmiä sekä tutkintoja ja nimikkeitä. Terveysturvakeskus (TEO, nykyään Valvira) piti vertailtavuuden lähtökohtana ammattinimikettä nurse eikä koulutustasoa, sillä eri maiden koulutusjärjestelmät olivat niin erilaisia. Opetushallitus (OPH) korosti, että tärkeintä oli se, että tutkinnon ja korkeakoulun tuli olla osa lähimmään virallista koulutusjärjestelmää. Silloinen opetushallitus auttoi meitä selvittä-

mään useiden maiden sairaanhoitajakoulutusten vastaavuuksissa. Opetushallituksen julkaisemassa koulutusjärjestelmämonisteesta vuodelta 2000 saatiin tietoa etenkin Irakin, Iranin, entisen Jugoslavian ja Somalian koulutusjärjestelmistä. Tämä tutkintojen ja nimikkeiden kansainvälinen vertailtavuus ja vastaavuus ovat edelleen ajankohtainen asia ja melkein ”loputon suo”. Kohdemaiden epävakaiden olojen vuoksi jotkut oppilaitoksista ovat joutuneet pommitusten alle, jotkut ovat lopettaneet toimintansa tai muuttaneet nimensä, oppilaitosten silloisissa viroissa olleet henkilöt ovat vaihtuneet, eläköityneet tai kuolleet. Yhteyden saaminen ko. oppilaitokseen sähköpostilla, kirjeitse tai puhelimitse on osoittautunut välillä mahdottomaksi. Tämä on vaikeuttanut todistusten oikeellisuuden selvittämistä. SATU-koulutuksen alkuaikoina niin Varsinais-Suomen TE-toimiston kotoutumispalvelut kuin Turun ammattikorkeakoulun hoitotyön yksikkö yrittivät parhaansa todistusten oikeellisuuden selvittämisessä, loppuaikana tuli avuksi Turun ammattikorkeakoulun opintotoimisto. Ne hakijat, joilla oli jo Valviran päätös hakukelpoisuudesta, eivät tarvineet enää toistamiseen todistusten oikeellisuuden selvittelyä.

Koulutukseen haettiin sen loppuaikoina TE-toimiston kautta sähköisesti. Koulutuksen pääsyvaatimuksena oli hakuilmoituksessa EU/ETA -alueen ulkopuolella suoritettu sairaanhoitajan tutkinto tai muu terveydenhuoltoalan tutkinto, joka sisältää sairaanhoitajan tutkinnon. Sairaanhoitajan tutkinnon suorittamisesta oli oltava tutkintotodistus. Hakijoilta edellytettiin hyvää suomen kielen taitoa. Viimeisessä hakuilmoituksessa pyydettiin liittämään hakemukseen virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös alkuperäisestä sairaanhoitajan tutkintotodistuksesta ja todistuksen liitteestä, josta ilmenee suoritettujen tutkinnon sisältö ja laajuus (esim. diploma supplement, transcript of records) sekä auktorisoidun kielenkääntäjän tekemät suomenkieliset käännökset yllä mainituista asiakirjoista. Hakuilmoituksessa kerrottiin, että virallisesti oikeaksi todistettuja jäljennöksiä antavat suomalaiset maistraatit ja Suomen ulkomaan edustustot. Myös ulkomaisen viranomaisen antamat Apostillella varustetut jäljennökset hyväksyttiin. Hakemukset toimitettiin Varsinais-Suomen TE-toimistoon.

Hakijoita oli eri ryhmiin 30 ja 40 väliltä, ja valintakriteerit täyttäviä hakijoita oli 22–34 ryhmästä riippuen. Hakemuksia hylättiin puutteellisten tai vastaamattomien tutkintotodistusten perusteella. Valintahaastattelut järjestettiin kahden päivän aikana, jolloin kukin hakija tuli omana kutsuttuna aikana paikalle. Alkuvuosina valintatilaisuudessa koulutuksen valintakriteereinä oli kielitaito ja motivaatio saada sairaanhoitajan pätevyys ja toimia sairaanhoitajan ammatissa Suomessa. Hakijat

haastateltiin henkilökohtaisesti käyttäen puolistrukturoitua haastattelulomaketta. Huomiota kiinnitettiin suomen kielen riittävään puhuttuun ja ymmärtämisen taitoon sekä suulliseen ilmaisykykyyn. Haastattelutilanteessa oli aina läsnä kaksi opettajaa samanaikaisesti. Haastattelun lisäksi valintatilaisuudessa piti lukea A4-sivun mittainen hoitotyötä koskeva artikkeli, josta tuli yksi kysymys, johon tuli vastata lyhyen esseen muodossa. Tällä tavoin arvioitiin hakijoiden luetun ymmärtämistä sekä kirjoittamista. Tämän osiosta vastasi yksi opettaja, joka myös keskusteli vapaa-muotoisesti kunkin hakijan kanssa.

Parin viimeisen ryhmän kohdalla valintakoetta muutettiin siten, että hakijat oli jaettu neljään ryhmään, joista osa saapui valintakokeeseen aamupäivällä, osa iltapäivällä. Valintaan oli edelleen varattu kaksi päivää, jotta kaikki ehdittiin haastatella. Ensin hakijat vastasivat kirjallisesti case-tehtävään, joka oli todellisen potilaan hoitokertomus. Sen jälkeen pidettiin case-tehtävään liittyvä ryhmähaastattelu. Haastattelussa kiinnitettiin huomiota paitsi potilas-casen ratkaisuun, myös ryhmädynamiisiin tekijöihin. Mukana ryhmähaastattelussa oli kolme opettajaa.

Haastatelluista valittiin 20 opiskelijaa ensimmäiseen SATU-ryhmään, ja tämän jälkeen aina 16, koska pienemmässä ryhmässä oli enemmän mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjaukseen koulutuksen aikana. Varasijalle valittiin aina 3–4 hakijaa, ja monesti jouduttiinkin kutsumaan varasijalta, koska joku ei kuitenkaan ottanut opiskelupaikkaa vastaan eri syistä johtuen. Hylkääviä päätöksiä valintakokeessa tuli aina, syynä pääosin kielitaidon puutteellisuus. Huomattavaa oli, että esimerkiksi viimeisessä valinnassa valituista hakijoista viisi oli ohjattu lähihoitajakoulutukseen tullessaan Suomeen rekrytointifirman kautta. Näin SATU-koulutus mahdollisti heille alkuperäistä koulutustaan vastaavan pätevöitymisen. Koska SATU-koulutuksen kohdealue oli alkujaan Varsinais-Suomi, katsottiin varsinaissuomalaisten olevan etusijalla, jos on muuten tasaväkisiä hakijoita. Näin ei tarvinnut kuitenkaan koskaan menetellä.

Koulutukseen valituille lähetetyssä hyväksymiskirjeessä oli monenlaista ohjetta ja lomaketta. Ammattikorkeakouluun saapussa piti toimittaa niin alkuperäiset kuin kopiot alkuperäisistä todistuksista sekä niistä viralliset suomennokset. Terveystietilan selvitystä jatkettiin ammattikorkeakoulun opiskelijaterveydenhuollossa. MRSA- ja VRE-näytteet otettiin tarvittaessa asianmukaisesti ennen harjoittelujaksolle menoa. Joidenkin kohdalla piti vielä uusia rokotteita, mutta yleisesti ottaen kaikkien terveystiedot olivat kunnossa jo heti alussa.

Koulutuksen käytännön järjestelyt

SATU-koulutuksen tavoitteena oli antaa koulutukseen osallistuneille sairaanhoitaja (AMK) -tutkintotodistus ja sitä kautta mahdollistaa sairaanhoitajaksi rekisteröityminen Suomessa. Lisäksi tavoitteena oli tukea ja auttaa heitä löytämään koulutuksen päätyttyä ammattia vastaava työpaikka. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi yhteistyö TE-toimiston sekä terveydenhuolto-organisaatioiden kanssa oli välttämätöntä.

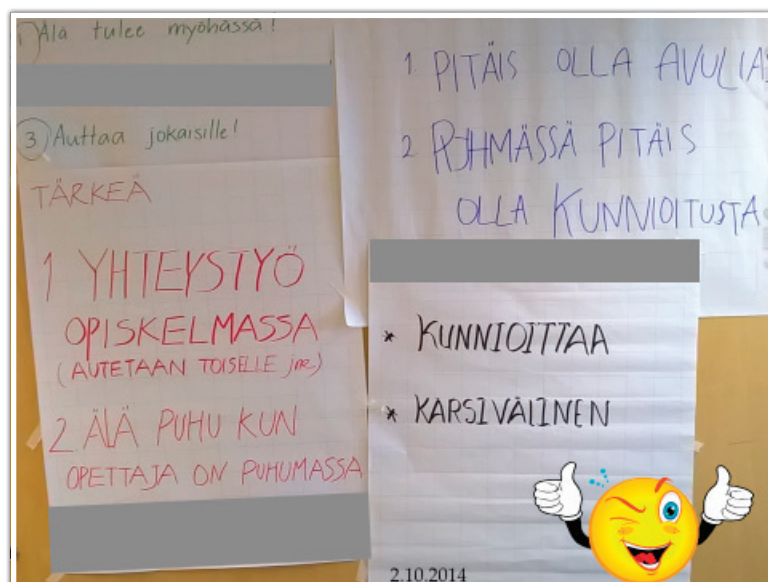
Opetussuunnitelmaan perustuva lukusuunnitelma ohjasi käytännön järjestelyjä. Lukusuunnitelman pohjalta tehtiin lukukausittaiset viikkosuunnitelmapohjat ja niistä lukujärjestykset. Koska kyseessä oli työvoimapoliittinen koulutus, opiskelijoilla oli 35 tuntia opiskelua viikossa lukujärjestyksessä niin teoriajaksoina kuin ohjatun harjoittelun aikana. Perjantait pidettiin lyhyempinä päivinä teoriaopetuksen aikana. Lisäksi oli kotona tehtävää itsenäistä työskentelyä. Poissaoloista piti ilmoittaa. Opiskelijoita kehoitettiin hoitamaan sosiaalitoimistossa tms. käynnit kouluajan ulkopuolella. Tämä ei aina onnistunut. Lääkärissäkäyntejä oli joillakin runsaasti. Myös lasten sairastumisen vuoksi joku joutui olemaan poissa välillä. Opinnot oli yritetty suunnitella lukusuunnitelmiin tiiviimpinä blokkeina sekä aihealueeltaan sopivasti eteneviksi. Viikon aikana pyrittiin järjestämään myös itsenäistä opiskelua lukujärjestyksen puitteissa, jolloin opettajan lähiohjaus oli mahdollista kouluajana. Muuten opettaja ohjasi OPTIMAn (oppimisalusta) kautta, sähköpostitse tai puhelimitse. Ns. päällekkäisresurssia tarvittiin muutamalle opiskelijalle joka ryhmässä lisäharjoittelun suorittamiseen. Muuten budjetti noudatti suunniteltua.

Opiskelijoille hankittiin perusoppikirjoja sekä suomen kielen että ammattiaineiden opetukseen. Opiskelijoilla oli käytössä OPTIMA-oppimisalusta alusta alkaen. Kirjastoa opiskelijat käyttivät ahkerasti myös itsenäisen opiskelun aikana. Opetus ja opiskelu olivat suomeksi. Teoriaopetus oli Turun ammattikorkeakoulun Ruiskadun toimitiloissa. Ohjattu harjoittelu toteutettiin Turun kaupungin hyvinvointipalvelujen yksiköissä, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin TYKS:n yksiköissä sekä muissa terveydenhuollon organisaatioissa Suomessa. Ohjatusta harjoittelusta maksettiin harjoittelupaikoille samalla tavalla kuin muidenkin ryhmien kohdalla eli n. 10 €/ päivä /opiskelija. Teoriaopintojen puitteissa tehtiin lisäksi tutustumiskäyntejä erilaisiin sote-alan paikkoihin.

SATU-koulutuksen vastuupettajan vetämä ammatillisen kasvun opintokokonaisuus sisälsi paljon opiskeluun liittyviä arkisia asioita kuten kirjaston käyttö ja kuntosalin aukioloajat, opiskelijaterveydenhuollon palvelut, ruokailumahdollisuudet, TE-toimiston tarjoamat palvelut (olivathan he työvoimapoliittisessa koulutuksessa) jne. Vastuu-

opettaja kävi yhdessä opiskelijoiden kanssa läpi opinto-oppaan, ammattikorkeakoulun opiskelusaäntöjä, lukusuunnitelman järjestystä, arviointikäytäntöjä ja koekäytäntöä uusintakokeineen. Informaatiota jaettiin paljon suullisesti, mutta myös OPTIMAn (oppimisalusta) tai Messin (Turun ammattikorkeakoulun intranet) kautta. Lisäksi lähetettiin sähköpostilla ja tekstiviesteillä informaatiota. Erilaiset sähköiset järjestelmät (Messi, Winha, Optima, Nelli, Jobstep, SoleOPS, SoleHOPS, OPAL, AVOP, CV-netti, Kuntarekry...) ja e-dokumentointi (Pegasos, Miranda, Effic...) olivat välillä haastavia niin kouluttajille kuin opiskelijoillekin.

Tuutorointi liittyi kiinteästi koko opiskeluun. Koulutuksen aikana tutortunneilla oli useita teemoja, mm. ryhmän pelisäännöt (ks. kuvat 1 ja 2) ja opiskelutavat, jaksaminen opiskelussa ja myös työssä, salassapitovelvollisuus, ammattitaitovaatimukset, työelämän odotukset, sairaanhoitajan identiteetti, jatko-opiskelumahdollisuudet ja työllistymismahdollisuudet. Kukin opiskelija teki opintojen alussa itsestään SWOT-analyysin, johon palattiin lopussa. Analyysissa opiskelijat tarkastelivat omia vahvuuksiaan, heikkouksiaan, uhkia ja mahdollisuuksia liittyen SATU-koulutukseen ja opiskeluun. Lisäksi oli henkilökohtaisia keskustelu-aikoja tarvittaessa, jolloin keskusteltiin omista tunnelmista, missä mennään. Koulutuksen loppupuolella keskityttiin valmistumiseen ja Valviran rekisteröintiin ja siihen liittyviin papereiden ja arviointikyselyiden täyttämiseen.

Kuva 1.

Erään SATU-ryhmän pelisääntöjen luomista. (Kuva: Arja Nylund)

Kuva 2.

Erään toisen SATU-ryhmän pelisäännöt heti koulutuksen alussa. (Kuva: Raija Sairanen)

Suomalaisen aikuiskoulutuksen opiskelijat toimivat SATU-ryhmän mentoreina. Tässä mentoroinnilla tarkoitettiin ohjausta ja tukea, jota suomalaisen terveysalan koulutuksen omaava, Suomessa työelämässä toiminut henkilö tarjoaa kokemukseensa pohjautuen maahanmuuttajataustaiselle pätevyitysmiskoulutuksessa olevalle opiskelijalle. Tapaamisten aiheina olivat mm. senhetkinen työ, ura- ja opiskelupolku, suomalainen sosiaali- ja terveystieteiden politiikka sekä sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmä, työelämän vaatimukset, työharjoittelu, työn ja perhe-elämän yhdistäminen, työnhakuun liittyvät asiat, mm. portfolion hyödyntäminen sekä tulevaisuudennäkymät terveydenhuoltoalalla. Mentorointi lisäsi SATU-opiskelijoiden SOTE-alan työelämäntietoutta ja toi varmuutta uravalintaan. Mentorit hyötyivät mahdollisuudesta tutustua eri kulttuureissa toimineisiin terveysalan ammattilaisiin ja kehittää omia ohjaustaitoja.

Viimeisillä teoriatunneilla Tehyn edustaja oli jakamassa tietoa mm. ammattiyhdistystoiminnasta ja palkkauksesta, Sairaanhoidtajaliiton edustajat kertoivat sairaanhoidajan toimenkuvasta ja sairaanhoidajaliitosta. TE-toimiston edustaja kävi myös keskustelemassa ryhmän kanssa. Tyksin edustaja oli rekrytoimassa töihin.

Vaihtuvat opetussuunnitelmat

SATU-koulutus kesti puolitoista vuotta, tosin viimeisen ryhmän koulutus toteutettiin tiivistetyssä aikataulussa, koska rahoitus loppui vuoden 2017 lopussa. Koulutus perustui sairaanhoitaja (AMK) -opetussuunnitelmaan (210 op). Opetussuunnitelma pohjautui Suomen terveystieteiden yleisiin tavoitteisiin sekä tulevaisuuden näkymiin, joissa korostetaan terveyden edistämistä ja väestön terveysongelmiin vastaamista. Opetussuunnitelma noudatti Turun ammattikorkeakoulun strategiaa ja opetussuunnitelman perusteita. SATU-koulutuksen opetussuunnitelmat vaihtuivat jokaisen ryhmän kohdalla, koska ne pohjautuivat aina viimeisempään senhetkiseen sairaanhoitajan koulutuksen opetussuunnitelmaan.

Ensimmäisen SATU-ryhmän opetussuunnitelma oli laajuudeltaan 79 opintoviikkoa eli 119 opintopistettä (op). Se sisälsi teoriaa 61 ov (92 op) ja harjoittelua 18 ov (27 op). Seuraavan ryhmän kohdalla teorian ja harjoittelun suhdetta muutettiin siten, että harjoittelujen osuus kasvoi. Koulutuksen kokonaislaajuus oli nyt 120 op, josta harjoittelua oli 36 op ja teoriaa 84 op. Teorian ja harjoittelun suhdetta muutettiin vielä kerran ja sen jälkeen se säilyi samana SATU-koulutuksen loppuun asti. Koulutus oli laajuudeltaan 120 op eli 80 opintoviikkoa, josta teoriaopintoja oli 80 op ja ohjattua harjoittelua 40 op. Aikaisemman sairaanhoitajakoulutuksen todistuksen pohjalta korvattiin 90 op.

Kuva 3.
Tietotekniikka on hauskaa!

Myös opintokokonaisuuksien tai opintojaksojen nimet vaihtuivat lähes joka opetussuunnitelmassa. Osa jäi pois ja uusia tuli tilalle. Huomattavaa oli, että vuodesta 2014 lähtien lääketieteellisten aineiden opetus integroitiin vastaaviin hoitotyön opintokokonaisuuksiin. Jo sitä ennen oli integroitu psykologia sekä kasvatustiede vuodesta 2006 alkaen. Sosiaalipolitiikka säilyi tavallaan, mutta sen nimi muuttui sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän toiminnaksi vuonna 2010 ja myöhemmin vuonna 2014 nimeksi tuli Potilas terveyspalvelujärjestelmässä. Seuraavassa taulukossa 1 on viimeisen SATU-ryhmän lukusuunnitelma (Turun ammattikorkeakoulu 2016).

Taulukko 1.

Viimeisen SATU-ryhmän MSATUS16 lukusuunnitelma.

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU			LUKUSUUNNITELMA						
Sairaanhoitaja (AMK) 210 op			LYHENNE	SH		SATU	1	2	3
Lukusuunnitelma 16.8.2016 - 15.12.2017				OP	hyv.luku	OP	s16	k17	s17
Monimuotokoulutus / Turku MSATUS16									
PERUSOPINNOT			30						
100113	OK	Opiskelutaidot ja ammatillinen kasvu	AKU	5		5			
1002285		Ammattikorkeakoulu oppimisympäristönä					1		
1002286		Ammatillinen kasvu 1					1		
1002287		Ammatillinen kasvu 2						1	
1002288		Ammatillinen kasvu 3						½	½
1002289		Ammatillinen kasvu 4							1
1001006		Suomen kieli ja viestintä	SUVI	3		3	3		
100114	OK	Toinen kotimainen kieli, ruotsi	RUO	3	3				
7031069		Englannin kieli	ENG	3	1	2			2
7031401		Hoitotyön kehittämis- ja tutkimusosaaminen	KETU	5	3	2	2		
7031402		Hoitotyön perusteet ja kuntouttava hoitotyö	HOKU	6	1	5	5		
7031403		Potilas terveystalvujärjestelmässä	POTE	5	3	2	2		
AMMATTIOPINNOT			75						
7031404		Health Promotion and Ethical Nursing	HEET	5	3	2	2		
703128	OK	SISÄTAUTIPOTILAAN HOITOTYÖ JA LÄÄKEHOITO							
7031405		Sisätautipotilaan hoitotyö	SIPO	5	3½	1½	1½		
7031406		Lääkehoito	LÄÄK	2		2	2		
7031432		Lääkehoito 2	LÄÄK	3	1	2		1	1
7031407		Sisätautien tutkimus- ja hoitomenetelmät	SITHO	5	3½	1½	1½		
703129	OK	KIRURGISEN, PERIOPERATIIVISEN JA VAAATIVA SISÄTAUTIPOTILAAN HOITOTYÖ							
7031408		Kirurgisen potilaan hoitotyö	KIHO	5	3	2		2	
7031409		Perioperatiivisen potilaan hoitotyö	PEPHO	5	3	2		2	
7031410		Sisätauti-kirurgisen potilaan vaativa hoitotyö	SIKI	5	3	2			2
703130	OK	MIELENTERVEYS- SYÖPÄ- JA IKÄÄNTYVÄN POTILAAN HOITOTYÖ							
7031411		Mielenterveyspotilaan hoitotyö	MIPO	5	3	2		2	
7031412		Mielenterveyshoitotyön erityiskysymyksiä ja kehitysvammaisen hoitotyö	MIKE	5	3	2		2	
7031413		Cancer and elderly patients nursing	CAEN	5	4	1	1		
703131	OK	PERHEEN JA LASTEN HOITOTYÖ SEKÄ HOITOTYÖN ASiantuntijatoiminta							
7031414		Seksuu- ja lisääntymisterveyden sekä naisen hoitotyö	SELINA	5	3	2			2
7031415		Perheen, lapsen ja nuoren hoitotyö	PELANU	5	3	2		2	
7031416		Asiakaskeuhkeinen innovatiivinen hoitotyö	ASIN	5	3½	1½			1½
7031417		Development, Leadership and Management in Health Care	DELE	5	3	2			2
7031418		Akuutti- ja tehohoitopotilaan hoitotyö	AKTE	5	3½	1½			1½
HARJOITTELU			75						
Harjoittelu luokka- ja simulaatiotilanteissa			20						
703132	OK	Hoitotyön perusteiden harjoittelu luokka- ja simulaatiotilanteissa	PESI	10					
7031419		Hoitotyön perusteet 6 op	HOPEH	6	4	2	2		
7031420		Lääkehoidon perusteet 3 op	LÄNEH	2		2	1	1	
7031433		Nestehoito- ja parenteraalinen ravitus	LÄNEH	1		1			1
7031421		Sisätautipotilaan hoitotyö 1 op	SIHOH	1		1	1		
703133	OK	Hoitotyön erityisalueiden harjoittelu luokka- ja simulaatiotilanteissa	ERSI	5					
7031422		Kirurgisen potilaan hoitotyö 1 op	KIHOH	1		1		1	
7031423		Perioperatiivisen potilaan hoitotyö 1 op	PEHOH	1	½	½		½	
7031424		Mielenterveys- ja päihdepotilaan hoitotyö 1 op	MIPOH	1	½	½		½	
7031425		Seksuu- ja lisääntymisterveyden sekä naisen hoitotyö 1 op	SELIH	1	½	½			½
7031426		Perheen, lapsen ja nuoren hoitotyö 1 op	LAHOH	1	½	½		½	
7031431		Hoitotyön syventävä harjoittelu simulaatiotilanteissa	SYSI	5	3	2			2
703134	OK	OHJATTU HARJOITTELU KLINISESSÄ YMPÄRISTÖSSÄ		55					
7031243		Hoitotyön perusteet	PEHA	5		5	5		
7031244		Sisätautipotilaan hoitotyö	SIHA	7		7		7	
7031427		Kirurgisen potilaan hoitotyö	KIHA	8	1	7		7	
7031246		Mielenterveys- ja päihdepotilaan hoitotyö	MIHA	7		7		7	
7031352		Hoitotyön yrittäjyys TKI ympäristöissä	YRI	5	5				5
703428		Hoitotyön erityisosaaminen 1	ERI1	8	3	5			5
703429		Hoitotyön erityisosaaminen 2	ERI2	7	2	5			5
703430		Hoitotyön kehittäminen	KEHA	8	4	4			4
OPINNÄYTETYÖ			15						
7031380		Opinnäytetyön suunnittelu 7 op	OPSU	7		7	5	2	
7031381		Opinnäytetyön raportointi ja kypsyysnäyte 8 op	OPRA	8		8		3	5
VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT			15						
				210	90,0	120,0	38,0	44,0	38,0
10.11.2015/ Rajja Sairaan							s16	k17	s17
SATU-koulutuksen kokonaispituus			120op						
teoria ja harjoittelu luokka- ja simulaatiotilanteissa			80 op						
ohjattu harjoittelu kliinisessä ympäristössä			40 op						
Koulutuksen aikana suoritetaan			kansalaisen @-ajokortti lääkehoitotodistus valtionhallinnon suomen kielen todistus (tarv.)						

Perusteluja sille, mitkä kurssit piti suorittaa ja mitkä eivät, muodostuivat tutkintojen ja tutkintotodistusten vertailujen pohjalta. Orettiin myös huomioon kulttuurierot ja ajankohdat, milloin tutkinnot oli suoritettu. Vastaavuuksien ja rinnastuksen täydellinen löytäminen oli mahdotonta. Koska kyseessä oli työvoimapolitiittinen koulutus omine sääntöineen, oli yksinkertaisempaa viedä SATU-koulutus omana ryhmänään. Integrointia muihin suomalaisiin aikuiskoulutusryhmiin toteutettiin eri opintojaksoilla tapauskohtaisesti. Toista kotimaista kieltä eli ruotsia ei tarvinnut suorittaa, vaan siitä tuli vapautus Valtioneuvoston asetuksen ammattikorkeakouluista, 18.12.2014/1129, §7: kielitaito, mukaan. Muutama opiskelija sai vielä joitakin opintokokonaisuuksia korvattaviksi (AHOTOitiin) lähinnä Suomessa jossakin vastaavan tasoisesti aiemmin suoritettujen opintojen perusteella, mm. hoitotieteen opinnot tai terveystieteiden maisteriopinnot.

Kuva 4.
Tarkkana infuusion kanssa.
(Kuva: Päivi Ruotsala)

Kuva 5.
Steriilit hanskat.

Kuva 6.
Ja vauva tuli!

Kuva 7.
Mielenterveystyön tunnilla.
(Kuva: Raija Sairanen)

Tavoitteena oli, että SATU-opiskelijat saisivat samat tiedot ja taidot kuin suomalaiset sairaanhoidon opiskelijat. Opintojen suorittamisen perusteluissa oli huomioitu SATU-ryhmän kohdalla erityisesti seuraavaa:

- suomalainen sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmä sekä siinä työskentely
- hoitotyön johtaminen ja yrittäjäyys
- suomalaisten terveysongelmat ja hoidon toteuttaminen, näiden taitojen ja tietojen päivitys
- näyttöön perustuva hoitotyö, hoitotyön kehittäminen ja tutkimusmetodiikka
- hoitotiede on hoitotyön tieteellinen perusta
- lääkehoito, lääkehoitopassi sovelletusti
- preventiivinen työ suomalaisessa terveydenhuollossa.
- aseptinen työskentely
- ravitsemuksen tuntemus
- potilaan tutkimus- ja hoitomenetelmät
- opettaminen ja ohjaaminen
- opinnäytetyö osoittaa miten toimia hoitotyön asiantuntijatehtävissä
- @-ajokortti, sähköinen kirjaaminen
- suomen kieli

Kuva 8.
Leikkaukseen valmistelua. (Kuva: Yuting Liu)

Kuvista 3–8 näkyy SATU-opiskelijoiden oppimisen ilo ja motivaatio.

Ohjatusta harjoittelusta opiskelijat suorittivat suhteessa saman, mikä kuuluu sairaanhoitajan opetussuunnitelmaan. Harjoittelualueita olivat perusterveydenhuolto, somaattinen sairaanhoito (esim. sisätaudit-kirurginen hoitotyö jne.), mielenterveys ja päihdehoitotyö, syventävä erikoisala sekä uravalintainen harjoittelu. Harjoittelusta on erillinen artikkeli tässä historiikissa.

Suomen kieltä kuului opetussuunnitelmaan tasaisesti koko koulutuksen ajan. Koulutuksen aikana pilotoitiin erilaisin menetelmin suomen kielen ja ammattiaineiden integrointia. Simulaation käyttö esimerkiksi sisätautipotilaan hoidossa ja siihen integroituna suomen kieli oli hyvä tapa opiskella. Suomen kielen opetuksen kehityksestä, pedagogisten menetelmien kehityksestä sekä monimuotokoulutuksesta ja aikuispedagogiikasta on erilliset artikkelit tässä historiikissa. Opinnäytetyö ja kypsyysnäyte tehtiin suomen kielellä. Opinnäytetöistä on myös erillinen artikkeli.

Valmistuminen vihdoin

SATU-koulutuksen tavoitteena oli, että kaikki ryhmästä valmistuvat. Näin myös kävi. Tosin jokaisesta ryhmästä muutama valmistui hiukan myöhemmin, koska he tekivät lisäharjoittelua terveysalan organisaatioissa saadakseen varmuutta hoitotyöhön ja ammattikieleen.

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

SATU- maahanmuuttajasalraanhoitajien valmistumisjuhla 28.4.2016, klo 18 - 20

Tervetuloa Turun ammattikorkeakoulun tervehdykset	SATU-koulutuksen vastuuopettaja, lehtori Ralja Salranen Koulutusjohtaja Marjut Putkinen Koulutus- ja tutkimuspäällikkö Pia Ahonen Koulutusvastaava Liisa Kosonen-Karesto ***
ATK @-ajokortti Lääkehoidotodistukset Opinnäytetyöt	lehtori Hannele Kuusisto lehtori Mervi Takaelloja & Päivi Erkko lehtori Arja Nylund & Ralja Salranen ***
Musikkiesitys pianolla	Thomas Canhao Xu ***
Todistukset ja salraanhoitajan pätevyysmerkit	Koulutus- ja tutkimuspäällikkö Pia Ahonen SATU-koulutuksen vastuuopettaja, lehtori Ralja Salranen
Salraanhoitajan lupaus	Salraanhoitajalliton Varsinais-Suomen alueyhdistyksen edustaja, Henna Lautinen-Niemi
Lauluesitys	SATU-ryhmä ***
TE-toimiston tervehdys	Asiantuntija, kotouttamispalvelut Terhi Kaurila Asiantuntija, yrityspalvelut (SoTe) Tarja Mäkelä
Salraanhoitajalliton tervehdys ja stipendin jako	Salraanhoitajalliton Varsinais-Suomen alueyhdistyksen edustaja, Henna Lautinen-Niemi
TEHY:n tervehdys ja stipendin jako	TEHY:n puolesta lehtori Ralja Salranen ***
Lauluesitys Tanssiesitys	Jeni Koskela & Shela Lassila Parichat Nackkaew & Napaporn Solkela ***
SATU-ryhmän loppuesitys SATU-ryhmän puheenvuoro, Salraanhoitaja (AMK)	

Kahvitarjollu!

Kuva 9.
Valmistujaisjuhlan ohjelma.

Valmistujaisjuhla oli odotettu tilaisuus. Juhlaan osallistuivat SATU-opiskelijoiden lähiomaiset ja ystävät sekä iso joukko SATU-opettajia ja muita heidän koulutukseensa vaikuttaneita henkilöitä. Valmistujaisjuhlaa vietettiin Ruiskadulla oppilaitoksen tiloissa. Ohjelmassa oli todistusten ja muiden aikaansaannosten lisäksi puheita ja musiikkiesityksiä. Ja lopuksi kakkukahvit! Tässä kuvassa 9 erään ryhmän valmistujaisjuhlan ohjelma.

SATU-koulutuksen käyneet saivat juhlassa sairaanhoitaja (AMK) -tutkintotodistuksen. Tämän jälkeen heidät voitiin rekisteröidä Valvirassa laillisiksi sairaanhoitajiksi. Heillä on nyt kaksoispätevyys, koska heillä on sairaanhoitajan todistus myös omasta kotimaastaan. Nykyisen käytännön mukaan he saivat todistuksen mukana myös opintorekisteriotteen (transcript of records) sekä koulutuksen kuvauksen (diploma supplement) englanniksi. Kukin valmistuva sairaanhoitaja sai hopeisen sairaanhoitajan pätevyysmerkin. Sairaanhoitajaliiton ja Tehyn merkit he saivat liityttyään näihin varsinaisiksi jäseniksi valmistumisen jälkeen. Lisäksi heitä muistettiin ruusulla ja sairaanhoitajan eettisillä ohjeilla. Valmistuneet sairaanhoitajat antoivat yhdessä lausuen sairaanhoitajan lupauksen, jonka otti vastaan sairaanhoitajaliiton edustaja (kuva 10).

Kuva 10.
Sairaanhoitajan lupaus. (Kuva: Raija Sairanen)

Sairaanhoitajan lupaus

Lupaani, että vakaa ja vilpitön tahtoni on sairaanhoitajan tointa harjoittaessani parhaan kykyni ja ymmärrykseni mukaan täyttää ne velvollisuudet, jotka minulle sairaanhoitajana kuuluvat, ja pitää aina mielessäni sairaanhoitajan työn korkeat ihanteet.

Sairaanhoitajan lupaus on vuodelta 1958.

SATU-opetussuunnitelmaan kuului kansalaisen @-ajokortin suorittaminen, josta he saivat todistuksen valmistujaisjuhlassa. Pari ensimmäistä ryhmää suoritti ATK:n A-ajokortin kokonaisuudessaan. Koulutuksen lopussa kaikki opiskelijat osallistuivat vielä valtionhallinnon suomen kielen tutkintoon. Osalla oli jo tosin ennestään YKI-tutkinto (yleinen kielitutkinto), taso 3 eli B1. Tavoitteena oli, että koulutuksen lopussa kielitaito olisi kehittynyt tasolle YKI 4 eli B2. Näin ei kuitenkaan tapahtunut kaikkien kohdalla. Valtionhallinnon suomen kielen todistuksen he saivat erikseen kotiin postitettuna. Koulutuksen lopussa opiskelijat suorittivat myös lääkehoidon loppukokeen näyttöineen ja saivat siitä erillisen lääkehoitotodistuksen (kuva 11.) valmistujaisjuhlassa.

TURKU AMK
TURKU UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

TODISTUS

ETUNIMI SUKUNIMI

on suorittanut hyväksytysti näytön lääkehoidon osaamisesta:

1. **Lääke- ja nestehoidon teoria**
 - säädökset
 - lääkkeiden käsittely
 - lääkkeiden vaikutukset
 - lääkkeiden antaminen
 - i.v. injektio-lääkitys
 - lääkehoidon seuranta ja dokumentointi
 - kliininen farmakologia
 - potilaan ohjaus
2. **Lääkelaskenta**
 - lääkkeen annostelu
 - lääkkeen laimentaminen
 - Infuusion antonopeudet
3. **Läkehoidon toteuttaminen**
 - parenteraalisen lääke- ja nestehoidon toteuttaminen oppilaitosolosuhteissa

Turussa 14.12.2017

Pia Ahonen Koulutus- ja tutkimuspäällikkö	Mervi Takaeilola Lehtori
--	-----------------------------

Kuva 11.
Lääkehoitotodistus.

Juhlassa jaettiin myös kaksi stipendiä. Toinen oli Suomen sairaanhoitajaliiton stipendi, jonka kriteereinä oli, että stipendin saava on innostunut työstään ja sen kehittamisestä, aktiivinen opiskelija, omaa hyvät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, on ulospäin suuntautunut, on osoittanut opiskelun aikana ammatillista kasvua ja sitä kautta halukkuutta jatkuvaan työssä oppimiseen. Stipendin saajan tuli olla Sairaanhoitajaliiton opiskelijajäsen. Toinen oli Tehyn stipendi ja sen valinnassa huomioitiin jokin seuraavista valintakriteereistä: ansioitunut opinnäytetyö sosiaali- ja terveystieteiden alan ammatillisuudesta tai työstä, esimerkillinen työelämän harjoittelujakson suorittaminen, aktiivisuus opiskelijajärjestötoiminnassa alan opiskelijoiden edunvalvojana tai osallistuminen sosiaali- tai terveystieteiden alan kansainväliseen ja humanitäärisen toimintaan. Stipendien saajat oli helppo löytää ryhmästä. Juhlatunnelmia vuosien varrelta näkyy kuvissa 12–14.

Kuva 12.
Ensimmäiset SATU-valmistuneet sairaanhoitajat (AMK) opettajineen v. 2005.
(Kuva: Päivi Ruotsala)

Kuva 13.
Ruusut ja todistukset on saatu. (Kuva: Raija Sairanen)

Kuva 14.
Viimeisen SATU-ryhmän kiitoskortti v. 2017. (Kuva: Päivi Erkkö)

Toiveena SATU-koulutuksessa oli saada kaikille paitsi todistus, myös sen jälkeen työpaikka. Opiskelijoita ohjattiin työnhaussa monipuolisesti. Opintojen aikana harjoiteltiin tekemään hyvä työhakemus, harjoiteltiin työhaastattelua ja käytiin läpi erilaisia mahdollisuuksia työllistyä nimenomaan sairaanhoitajana, ei lähihoitajana. Te-hyn info selvensi opiskelijoille työsopimus- ja palkkausasioita. Tyksin rekrytoinnista käytiin kertomassa heille VSSHP:n (Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin) tarjoamista mahdollisuuksista. Osa opiskelijoista oli käynyt jo koulutuksen aikana silloin tällöin ”keikkahommissa”. Valmistuessaan muutamilla oli jo työpaikka tiedossa. Kaikki kuitenkin hakivat aktiivisesti töitä Kuntarekrysta ja Mol.fi-sivuilta sekä suoraan eri työnantajilta. Valmistuttuaan he olivat töissä perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa tai vanhustenhoidossa niin julkisella kuin yksityisellä sektorilla. Joku muutti myöhemmin ulkomaille, joku palasi kotimaahansa ja joku vaihtoi myöhemmin alaa. Jatko-opintojakin muutama suunnitteli ja joku aloittikin.

Jatkuvaa arviointia ja kehittämistä

Koulutuksella oli jatkuvaa seuranta ja arviointia eri tahoilta. Ohjausryhmä kokoontui muutaman kerran jokaisen ryhmän aikana. Ohjausryhmän tuki oli ensiarvoisen tärkeää kouluttajan näkökulmasta.

Opiskelijoiden itsearvioinnit ja vertaisarvioinnit toimivat reflektioivina peileinä koko koulutuksen ajan. Lisäksi henkilökohtaisten keskustelujen avulla pidettiin yllä jatkuvaa itseä koskevaa arviointia. Opiskelijat täyttivät koulutuksen lopussa verkossa myös opetushallituksen AVOP-opiskelijapalautekyselyn (ent. OPALA-kysely) sekä työvoimahallinnon OPAL-kyselyn. Koska ensimmäinen SATU-koulutus oli ESR-rahoitteinen, TE-toimisto teki siitä vielä useammin arvioita. SATU-opettajien tiimi arvioi jatkuvasti koulutusta ja opetusta yhteisissä kokouksissaan sekä yhdessä opiskelijoiden kanssa. Lisäksi koulutuksen lopussa toteutettiin Turun ammattikorkeakoulun MYAMKin (monimuotokoulutuksen) palautetunti, jossa oli läsnä myös monimuotokoulutuksesta vastaava lehtori.

Opiskelun alkaessa opiskelijoilla oli hyvinkin positiivisia kokemuksia koulutuksesta. He kokivat, että heitä kannustetaan, tuetaan ja ohjataan hyvin. Suomen kielen taito askarrutti monia. Opetuksen asiantuntevuus koettiin hyväksi, jopa erinomaiseksi. Opiskelumotivaatio oli korkealla. Elettiin kuherruskuukausivaihetta. Opiskelun puolivälissä he olivat useinkin kriittisiä. Opiskelijoiden olo oli pessimistisempää. Vaikeuksia opiskelussa oli suomen kielessä, atk-ajokortissa ja opinnäytetyössä. Hel-

pompana he pitivät käytännön työtä. Ohjattu harjoittelu olikin kohokohta opiskelussa ja sitä he arvostivat. Simulaatioharjoituksista myös pidettiin erityisen paljon. Opiskelu koettiin rankaksi. Tehtäviä oli paljon, mutta niistä selvittiin. Päämääränä oli tutkinnon suorittaminen ja työpaikan saaminen. Koulutuksen lopussa opiskelijat olivat tyytyväisiä saamaansa koulutukseen. He olivat kiitollisia, koska tämän koulutuksen myötä voivat nyt laillisesti hakea sairaanhoitajan töitä. Valmistuttuaan moni on soittanut jälkikäteen ja kiitellyt koulutusta ja erityisesti sitä, että on myös saanut työtä ja saa työstä samaa palkkaa kuin suomalaiset.

Kouluttajan näkökulmasta katsoen SATU-koulutuksen voi katsoa onnistuneen joka kerta. Kaikki SATU-koulutuksessa olleet valmistuivat. Ensimmäisen SATU-koulutuksen myötä syntyi myös SOTE-alan valmentava koulutus Medicaremix, joka toteutui kolme kertaa. Tämän valmentavan koulutuksen kautta moni päätyi myöhemmin varsinaiseen SATU-koulutukseen.

SATU-koulutuksen historian aikana tuli eteen monenlaisia haasteita. Alkuaikoina opiskelijaryhmän heterogeenisuus niin taidoissa kuin tiedoissa oli valtava, samoin suomen kielen taidossa. Opiskelijoiden usko opettajiin auktoriteetteina oli alussa välillä vaikeaa murtaa. Itsenäinen työskentely ja tietokoneen käyttö olivat opiskelijoille alkuaikoina hyvinkin haasteellista. Nytemmin nämä asiat ovat muuttuneet, opiskelijat ovat näppäriä tietokoneen käytössä ja usko omiin kykyihin ja taitoihin on parantunut.

Harjoittelupaikkojen ohjaajien antama palaute on ollut pääsääntöisesti positiivista. SATU-opiskelijoita on pidetty kohteliaina ja empaattisina. Kehitettävänä asioina on ollut koko ajan suomen kielen taito, erityisesti hoitosanasto. Lisäksi huomioitavina seikkoina oli suomalainen hoitokulttuuri, aseptiikka, lääkehoito ja raportointikäytännöt sekä suomalaisen sairaanhoitajan työn itsenäisyys, oma-aloitteisuus, vastuunotto ja päätöksenteko, jotka eroavat monesti SATU-opiskelijoiden lähtömaiden käytännöistä. Yliopistollisissa sairaaloissa työtahti on hektistä. Tarvitaan paineensietokykyä ja nopeaa reagointia; tähän ei ihan jokainen SATU-koulutuksen läpi käynyt pysty heti, vaan työ vaatii enemmän työkokemusta ja kielitaitoa.

Seuraavassa keskeisimmät koulutuksen kehittämisideat tulevaisuuteen:

- suomen kielen integrointia vielä selkeämmin, systemaattisesti ja ennakkoluulottomasti ammattiaineisiin
- ryhmän monikulttuurisuuden hyöty suomalaisille ryhmille: lisää integrointia muihin aikuisryhmiin
- varsinaisia hoitotyön interventioita voisi näyttää näyttökokeina vielä selkeämmin.

SATU-koulutus on toiminut hyvänä pohjana Urareitti-hankkeessa ja siitä on hyvä jatkaa moduulirakenteiseen täydennyskoulutusmalliin ESR-rahoitteisessa SOTE-silta -hankkeessa, joista on tarkemmin kerrottu jo historiikin ensimmäisessä artikkelissa. Näin tulevaisuudessa myös muut maahanmuuttajasairaanhoitajat voivat saada pätevyyden toimia laillistettuina sairaanhoitajina Suomessa.

Lähteet:

Opetushallitus 2000. *Tietoa Irakin, Iranin, entisen Jugoslavian ja Somalian koulutusjärjestelmistä*. Moniste 5/2000.

Turun ammattikorkeakoulu 2016. *Opetussuunnitelmat: MSATUS16*. Turun ammattikorkeakoulu 2016-2017. Viitattu 30.4.2018. https://ops.turkuamk.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOhjSel/tab/tab/fet?ryhmtyp=1&amk_id=2754565&lukuvuosi=2888428&valkiel=fi&koulohj_id=8357134&ryhma_id=18774529

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129. Viitattu 30.4.2018. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20141129?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=Valtioneuvoston%20asetus%20ammattikorkeakouluista%20>